

Art grec

Codi: 100427
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OB	2	1
2500243 Estudis Clàssics	OT	3	0
2500243 Estudis Clàssics	OT	4	0
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Claveria Nadal
Correu electrònic: Montserrat.Claveria@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

S'ha de tenir un bon nivell de comprensió lectora de llengües estrangeres per poder fer les activitats supervisades i autònomes, sobretot d'anglès i italià.

Objectius

Proporcionar els coneixements fonamentals d'índole estilística, tècnica, iconogràfica i històrica de les produccions artístiques prehel·lèniques i de la civilització grega antiga. Es capacita a l'estudiant perquè pugui analitzar les obres, sigui capaç d'emplaçar-les en el seu període de producció i relacionar-les amb el context cultural de la seva època.

Competències

Història de l'Art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Estudis Clàssics

- Demostrar que es coneix l'evolució de la imatge artística de l'antiguitat.

- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural.
- Obtenir informació, a partir de l'estudi de les fonts escrites gregues i llatines, que permetin un accés a diferents aspectes dels realia (realitat sociocultural del món antic).
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Sintetitzar el debat actual sobre el lloc de la tradició clàssica a Occident.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar la reutilització dels motius clàssics en nous contextos.
4. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
6. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
7. Aprendre de manera autònoma.
8. Articular un discurs (redacció d'un article o exposició oral) entorn del complex mite-ritual i les seves implicacions culturals i socials.
9. Articular un discurs, escrit o oral, en el qual s'exposi amb claredat un tema o un motiu literari del món grec o llatí llegat a la cultura occidental.
10. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
11. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
12. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
13. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
14. Identificar els canals de transmissió de la cultura grecoromana al llarg de la història de la civilització occidental.
15. Identificar els resultats, a diversos nivells, de la projecció del món clàssic en la cultura occidental en les diferents èpoques i territoris.
16. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics en les seves representacions artístiques al llarg de l'antiguitat.
17. Identificar les fonts grecoromanes en què s'han inspirat artistes i literats al llarg de la història.
18. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
19. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
20. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
21. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural.
22. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
23. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada.
24. Relacionar els mites contemporanis amb l'antiguitat clàssica
25. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
26. Seleccionar fonts primàries i secundàries d'informació en funció de les diverses necessitats sorgides en l'elaboració de treballs.

Continguts

1. Art prehel·lènic
 - 1.1. Art ciclàdic.

- 1.2. Art minoic.
- 1.3. Art micènic.
2. Els inicis de l'Edat del Ferro
 - 2.1. L'art submicènic.
 - 2.2. Estructures arquitectòniques, ceràmica i arts de l'objecte a les èpoques protogeomètrica i geomètrica.
 - 2.3. Influències i tendències orientalizants.
3. Arquitectura grega
 - 3.1. Conceptes fonamentals: Materials i tècniques. Els ordres. Urbanisme i edificis arquitectònics.
 - 3.2. La gènesi del temple grec.
 - 3.3. Desenvolupament de les plantes i els ordres dòric i jònic en els temples arcaics i clàssics.
 - 3.4. Conceptes bàsics dels temples hel·lenístics.
4. Escultura grega
 - 4.1. Conceptes fonamentals: Estatuària i relleu. Materials, tècniques i acabats. Tallers, escultors i comitents. Usos i cronologia.
 - 4.2. Les bases arcaiques.
 - 4.3. Problemàtiques de l'estudi de l'escultura clàssica. De l'estil sever a les bases de l'hel·lenístic.
5. Ceràmica i pintura gregues
 - 5.1. Formes i tècniques ceràmiques.
 - 5.2. Què sabem de la pintura grega.
6. Les arts de l'objecte en la civilització grega
7. Aspectes fonamentals de la iconografia grega

Metodologia

- Classes teòriques
- Aprenentatge per tasques: Elaboració de treballs i presentacions a classe a partir de la documentació bibliogràfica i d'altres recursos d'informació especialitzada
- Tutorials a través del campus virtual
- Tutorització de les activitats supervisades i del treball individual de l'estudiant

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes teòriques a l'aula	45	1,8	1, 2, 4, 5, 6, 12, 13, 20, 25
Tipus: Supervisades			
Tutories programades de suport a l'aprenentatge i a l'elaboració del treball	2	0,08	18
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs, consultes documentals i bibliogràfiques, estudi personal	70	2,8	1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 20, 25

Avaluació

1. Examen
2. Treball
3. Exposició del treball

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	2	0,08	1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 15, 20, 21, 25
Exposició del treball	20%	1	0,04	9
Treball	30%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26

Bibliografia

ALCOCK, Susan E., OSBORNE, Robin (Eds.), *Classical Archaeology*, Oxford, 2007.

BARLETTA, Barbara A., *The Origins of the Greek Architectural Orders*, Cambridge, 2001.

BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, *Introducción a la arqueología clásica como historia del arte antiguo*, Madrid, 1982.

BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, *Storicità dell'arte classica*, Firenze, 1943.

BOARDMAN, John, *Athenian Black Figure Vases. A Handbook*, London, 1974.

BOARDMAN, John, *Athenian Red Figure Vases. The Archaic Period*, London, 1975.

BOARDMAN, John, *Greek Sculpture. The Archaic Period*, London, 1978.

BOARDMAN, John, *Greek Sculpture. The Classical Period*, London, 1985.

BOARDMAN, John, *El arte griego*, Barcelona, 1991.

BOARDMAN, John, *Greek Sculpture. The late Classical Period*, London, 1995.

CHARBONNEAUX, Jean - MARTIN, Roland - VILLARD, François, *Grecia arcaica (620-480 a C.)*, Madrid, 1969.

CHARBONNEAUX, Jean - MARTIN, Roland - VILLARD, François, *Grecia clásica (480-330 a C.)*, Madrid, 1970.

CLINE, Eric H., *The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean*, Oxford, 2012.

DICKINSON, Oliver, *The Aegean Bronze Age*, Cambridge, 1994.

Enciclopedia dell'Arte antica, classica e orientale (=EAA), vols. I-VII et supp., Roma, 1958-1985.

GRAHAM, James Walter, *The Palaces of Crete*, Princeton, 2017 (ed. revisada).

GRIMAL, Pierre, *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, 2008.

HAMILAKIS, Yannis (ed.), *Labyrinth Revisited: Rethinking "Minoan" Archaeology*, Oxford, 2002.

HELLMANN, Marie-Christine, *L'architecture grecque: Les principes de la construction*, Paris, 2002.

HELLMANN, Marie-Christine, *L'architecture grecque: Architecture religieuse et funéraire*, Paris, 2006.

HOLSCHER, Tonio, *Visual power in Ancient Greece and Rome. Between art and social reality*, Berkeley, 2018.

Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (=LIMC), vols. I-VIII, Zurich-Munich, 1981-1998.

MARTIN, Roland, *Architecture et urbanisme*, Roma, 1987.

MOON, Warren G. (ed.), *Polykleitos, The Doriphoros, and Tradition*, Madison - London, 1995.

MORENO, Paolo, *Pittura greca. Da Polignoto ad Apelle*, Milano, 1987.

MORENO, Paolo, *Scultura ellenistica*, Roma, 1994.

NEER, Richard, *The Emergence of the Classical Style in Greek Sculpture*, Chicago-London, 2010.

PAUSANIAS, *Descripción de Grecia* (introducción, traducción y notas de M. C. Herrero Ingelmo), Madrid, 1994.

PITARCH, Antonio José (ed.), *Fuentes y documentos para la Historia del Arte. Arte Antiguo. Próximo Oriente, Grecia y Roma*, Barcelona, 1982.

POLLITT, Jerome Jordan, *The art of Greece, 1400-31 B.C.*, New Jersey, 1965.

POLLITT, Jerome Jordan, *Arte y experiencia en la Grecia clásica*, Bilbao, 1984.

RICHTER, Gisela Maria Augusta, *El arte griego. Una revisión de las artes visuales de la antigua Grecia*, Barcelona, 1980.

RIDGWAY, Brunilda Sismondo, *The Severe Style in Greek sculpture*, Princeton, 1979.

RIDGWAY, Brunilda Sismondo, *Fifth Century Styles in Greek Sculpture*, Princeton, 1981.

ROBERTSON, Martin, *El arte griego: introducción a su historia*, Madrid, 1985.

ROLLEY, Claude, *La sculpture grecque: Des origines au milieu du Ve siècle*, Paris, 1994.

ROLLEY, Claude, *La sculpture grecque: La période classique*, Paris, 1999.

SCHRÖDER, Stephan Friedrich, *Catálogo de la escultura clásica del Museo del Prado, Escultura mitológica*, t. II, Madrid, 2004

TORREGO, M. Esperanza, *Plinio el Viejo. Textos de historia del arte*, Madrid, 1988.

VV.AA., *El mundo micénico. Cinco siglos de la primera civilización europea 1600-1100 a C.*, Madrid, 1991.

VV.AA., *Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst: Klassische Plastik*, vols. I-III, Mainz am Rhein, 2004.

WHITLEY, James, *The Archaeology of Ancient Greece*, Cambridge, 2001.